

LUBNIŠKI VELIKAN

Za škofjeloškimi gradom je v kraškem svetu več vrtač in podzemskih jam. Največja od vseh pa je jama Kevderc, ki odpira svoje žrelo pod apnenčasto pečino v rebreh strmega Lubnika.

V njej je v starih časih živel velikan, ki drugega ni delal ko dan in noč poležaval. Kadar pa je postal lačen, je odtacal v dolino in na lokah ob Sori, kjer so loški pastirji pasli goved, ovce in koze, ukradel najbližjo ovco, ki jo je dosegl, jo odnesel v Kevderc in si jo na ražnju spekel ter požrl.

Po takšnem mastnem obedu pa ga je zmeraj močno žejalo. Zato je nekega dne ukradel loškimi pastirjem tudi kozo, ki jo je zaprl v Kevderc; privezano na srobotovino, da bi mu ne ušla, jo je nagnal iz podzemske jame samo ponoči da je obirala zeleno grmovje v bližini njegovega skrivališča. Kadar pa je sito kozo pomolzel, je imel toliko mleka, da se je odžejal.

Loški pastirji so lubniškega velikana sovražili, a kaj, ko mu niso mogli do živega!

Ko pa so mesto napadli sovražniki, hoteč ga zavzeti in izropati, so Ločani poslali najpogumnejšega meščana k velikanu, da bi ga preprosil, naj jim pomaga in sovražnike nažene. Ločan je stopil v Kevderc, ko je velikan pravkar molzel kozo. Smejale se je, da bi se od smeha kmalu zadušil, ko je videl, da je velikan potisnil zadnje kozje noge v štibale svojih škornjev, si kozji rep vtaknil med zobe in tako ukročeno kozo vlekel za vimena.

Velikanu pa ni bilo do šale. Ko je zagledal v svojem bivališču Ločana, je zagrmel: »Kaj si pa ti prišel, glista mestna?«

Ločan je od strahu padel na kolena, dvignil roke in zaprosil: »Oj, velikan, pomagaj nam! Sovražniki oblegajo naše mesto. Če bodo podrli mestno obzidje, bodo vdrli v mesto in vse, kar je užitnega, požrli. Samo ti jih lahko naženeš. Sto ovac dobiš, če jih prepodiš!«

Lubniški velikan je izpulil v gozdu najvišjo smreko in si jo s koreninami vred naložil na grbačo ter odtacal v dolino. V mestu je dvignil velikansko nogo ter prestopil mestno obzidje, kakor da bi človek prekoračil kamen sredi ceste. Onstran obzidja je mrgolelo sovražnikov, on pa je pograbil smreko pri koreninah ter z vejami pometel v Soro vse, ki niso pobegnili, da so utonili v reki.

Tako je lubniški velikan rešil mesto pred sovražno nadlego. V zahvalo za pomoč so mu meščani zares poklonili sto ovac, kot so obljubili. Brdavs jih je nagnal pod vrh Lubnika, da bi jih zaprl v Kevderc, toda ovce so se preplašile temne podzemeljske votline, pa so se razbežale na vse strani. Velikan jih je lovil po lubniških hostah, ovce pa so se porazgubile po Črnem vrhu, Malen-

skem vrhu, Blegošu in Martinj vrhu. Celo na Ratitovec in na Soriško planino jih je nekaj zašlo. Toda bolj ko je velikan tacal za njimi, bolj so se mu umikale.

Še dandanašnji nihče ne v Poljanski ne v Selški dolini ne ve, če jih je ulovil. Le kadar se za Soriško planino ali za Ratitovcem bliska in grmi, pravijo stari Ločani, da Lubniški velikan hrumi in kriči, ko se podi za pobeglimi ovčami, ki jih še vedno lovi in lovi, da bi jih segnal v Kevderc.

Iz knjige: Lojze Zupanc »Zlato pod Blegošem«, MK, Ljubljana 1971, str. 21-22.